

**Звіт про громадське обговорення
проєкту Положення про команду психолого-педагогічного супроводу
дитини з особливими освітніми потребами, яка здобуває дошкільну освіту**

1. Найменування органу виконавчої влади, який проводив обговорення:

Міністерство освіти і науки України.

2. Зміст питання або назва проєкту акта, що виносилися на обговорення:

Проєкт Положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами, яка здобуває дошкільну освіту, розроблений відповідно до доручення Прем'єр-міністра України Дениса Шмигала від 22.07.2024 № 21725/1/1-24 та з метою підготовки проєктів нормативно-правових актів стосовно дошкільної освіти дітей з особливими освітніми потребами, необхідних для реалізації Закону України від 6 червня 2024 року № 3788-IX «Про дошкільну освіту».

Громадське обговорення проводилося у формі електронних консультацій. Матеріали до проєкту акта було розміщено в розділі «Громадське обговорення» офіційного вебсайту Міністерства освіти і науки України (www.mon.gov.ua) 10 жовтня 2024 року за посиланням: <https://mon.gov.ua/news/mon-proponuie-dlia-hromadskoho-obhovorennia-proiekt-polozhennia-pro-komandu-psykhologo-pedahohichnoho-suprovodu-dytyny-z-osoblyvymy-osvitnimy-potrebamy-i-aka-zdobuvaie-doshkilnu-osvitu>.

Зауваження та пропозиції до проєкта приймалися до 25 жовтня 2024 року на електронну адресу: valentyna.novosad@mon.gov.ua та були розглянуті 29 жовтня 2024 року на засіданні робочої групи, утвореної відповідно до наказу МОН від 23.08.2024 № 1196-24.

3. Інформація про осіб, які взяли участь в обговоренні:

У ході обговорення проєкту акта було отримано зауваження та пропозиції від керівників та педагогічних працівників закладів дошкільної освіти, фахівців (консультантів) інклюзивно-ресурсних центрів, працівників органів управління у сфері освіти, Інституту спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України, інших громадян.

4. Інформація про пропозиції, що надійшли до Міністерства освіти і науки України за результатами обговорення проєкту акта

За результатами громадського обговорення проєкту Положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами, яка здобуває дошкільну освіту, надійшло понад 30 пропозицій, які стосувалися уточнення та/або доповнення деяких позицій проєкту акта.

5. Інформація про рішення, ухвалені за результатами обговорення

Результати опрацювання пропозицій та зауважень до проєкту акта відображено в таблиці.

Інформація про осіб/ установ, що брали участь в обговоренні, та пропозиції до проєкту акта	Інформація про врахування пропозицій та зауважень
<p style="text-align: center;">ДНЗ № 43 dnzuoms43@gmail.com</p> <p>На жаль, вихователь-методист, яка організовує усю роботу, не отримує ніяких доплат. Тоді, як у школах, заступник директора, що виконує цю роботу, отримує відповідну доплату до заробітної плати. Не у всіх закладах дошкільної освіти отримує доплату і директор. Бажано, щоб формуючи доповнення, МОН співпрацювало з КМУ, який міг би внести відповідні зміни до порядку оплати педагогічним працівникам, які відповідають за організацію роботи з дітьми з ООП в інклюзивних групах. Розділ 3, п.3 окреслює багато обов'язків, а відповідної доплати немає. Прикро, тому що це забирає багато часу, тоді як у вихователя-методиста на сьогоднішній день, дуже багато інших зобов'язань.</p>	<p>Не враховано</p> <p>Не є предметом правового регулювання Положення</p>
<p style="text-align: center;">Дергачівський заклад дошкільної освіти комбінованого типу №1 «Калинка» Дергачівської міської ради Харківської області</p> <p>Доцільно не тільки покращити співпрацю з батьками, а й конкретизувати й ширше розширити їх функції, обов'язки у процесі супроводу. Зокрема, можна запропонувати наступне:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Введення регулярних зустрічей для обміну інформацією між батьками та командою супроводу. Це допоможе більш оперативно вирішувати питання та краще розуміти потреби дітей, що дозволить спільно коригувати індивідуальні плани розвитку. 2. Організація навчальних семінарів або тренінгів для батьків. Це дозволить підвищити їхню компетентність у питаннях розвитку дітей з ООП, а також озброїти їх практичними знаннями для підтримки дітей вдома. 3. Забезпечення батьків інформаційною підтримкою та консультаціями. Це включає регулярні консультації зі спеціалістами (психологами, логопедами, дефектологами) для допомоги батькам у вирішенні проблемних ситуацій та розвитку дитини. 4. Обов'язкове залучення батьків до оцінювання результатів роботи. Важливо, щоб батьки мали можливість оцінювати прогрес своєї дитини та вносити пропозиції щодо подальших кроків у супроводі. 5. Забезпечення зворотного зв'язку через домашні завдання або інші форми співпраці. Батьки можуть виконувати роль спостерігачів, допомагаючи фахівцям відслідковувати прогрес у домашніх умовах, і таким чином активно сприяти реалізації цілей супроводу. 	<p>1. Не враховано</p> <p>Згідно з Положенням батьки є повноправними членами команди психолого-педагогічного супроводу, на засіданнях якої здійснюється обмін інформацією.</p> <p>2-3. Не враховано</p> <p>Ці норми передбачені підпунктом 2.2 Положення: "Проведення консультативної роботи з батьками дітей з особливими освітніми потребами щодо особливостей їх розвитку, навчання та виховання". Консультації можуть бути й груповими.</p> <p>4. Не враховано</p> <p>Обов'язкове залучення батьків до оцінювання результатів роботи, як окремий пункт Положення, не є доцільним, оскільки вони, як члени Команди супроводу, мають право висловлювати пропозиції та брати участь в обговореннях щодо подальших кроків на засіданнях Команди супроводу.</p> <p>5. Не враховано</p>

<p>Розширення обов'язків батьків та їх активна участь у процесі супроводу допоможуть забезпечити більш цілісний підхід до розвитку дітей з особливими освітніми потребами, а також підвищити ефективність програм інклюзивної освіти.</p> <p>6. А також в розділі IV «Формування команди супроводу» в пункті першому є пропозиція відмінити створення команди супроводу без обстеження дитини психолого-педагогічної комісією інклюзивного ресурсного центру, залишивши визначення потреб дитини впродовж місяця окремими спеціалістами (вихователь, психолог, медична сестра) та затвердити наказом по закладу.</p>	<p>Ця норма передбачена підпунктом 2.4: “беруть участь у реалізації індивідуальної програми розвитку”.</p> <p>6. Не враховано</p> <p>За результатами психолого-педагогічного вивчення Команда супроводу розробляє індивідуальний план розвитку дитини. Якщо Команда буде створена після проведення вивчення, цей процес буде неефективним, не забезпечується комплексний підхід до обстеження.</p>
<p align="center">Олександрівський ІРЦ м. Запоріжжя керівник(директор) Очеретнюк Тетяна Леонідівна, фахівець-консультант вчитель-логопед Арапова Світлана Василівна</p> <p>1. Основними завданнями Команди супроводу є: визначення напрямків надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг (допомоги) з урахуванням висновку інклюзивно-ресурсного центру (за наявності), та забезпечення надання цих послуг вилучити;</p> <p>За забезпечення надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг (допомоги) відповідає Керівник закладу. Команди супроводу не може залучати фахівців(забезпечувати надання цих послуг) для надання послуг</p> <p>2. 2 абзац III. Склад членів Команди супроводу та їх основні функції - директор або вихователь-методист; вихователь, які безпосередньо працюють з дитиною з особливими освітніми потребами; асистент вихователя; практичний психолог; соціальний педагог; фахівець (консультант) інклюзивно-ресурсного центру (за згодою директора ІРЦ) доповнити; батьки (один з батьків) дитини з особливими освітніми потребами; педагоги, які здобули вищу освіту за спеціальностями “Спеціальна освіта”.....</p> <p>Фахівці (консультанти) не є штатними працівниками ЗДО.</p> <p>3.3 метою коригування та визначення динаміки розвитку дитини з особливими освітніми потребами Команда супроводу переглядає індивідуальну програму розвитку тричі змінити на двічі на навчальний рік (за потреби частіше).</p> <p>З досвіду роботи, якщо ІПР складена Командою якісно, то достатньо перегляду двічі на рік (січень, травень) (за потреби частіше).</p>	<p>1. Не враховано</p> <p>Вилучення цього завдання є недоцільним, оскільки воно є ключовим для організації якісної підтримки дитини. Команда супроводу не повинна лише визначати напрямки надання допомоги, а й активно забезпечувати виконання всіх зазначених заходів для повноцінного розвитку дитини.</p> <p>2. Не враховано</p> <p>Відповідно до Положення про інклюзивно-ресурсний центр фахівці центру здійснюють психолого-педагогічний супровід дітей з ООП.</p> <p>3. Не враховано</p> <p>Зазначена норма визначена пунктом 6 Порядку організації інклюзивного навчання в закладах дошкільної освіти, затверджений постановою КМУ. Положення про Команду супроводу відповідно до ЗУ “Про дошкільну освіту” буде затверджено наказом МОН, яким неможливо внести зміни до постанови КМУ.</p>

**Директор ЗДО №8 м.Ковеля Волинської області
Леус Ірина**

р.ІІІ п.2

До складу КППС мають входити ще такі педагоги: музичний керівник, інструктор з фізкультури, які проводять організовану діяльність та отримують доплату за роботу в інклюзивній групі.

Недостатня кількість **БАЖАЮЧИХ** педагогів проводити корекційно-розвиткові заняття із спеціальністю «Спеціальна освіта». Тому це спричинить відсутність кадрів. На даний момент залучаються педагоги із спеціальністю «Дошкільна освіта», які вивчали логопедію і дефектологію у ВУЗ.

р.ІІІ п.3

Директор призначає відповідальну особу за координацію розроблення ІПР, визначає уповноважену особу за внесення інформації до системи автоматизації роботи ІРЦ. За все це відповідає вихователь-методист, який **НЕМАЄ** доплати за інклюзивні групи. Вихователь-методист дуже велику частину свого часу відводить для організації роботи інклюзивних та спеціальних груп. Просимо ввести посаду «вихователь-методист» у перелік посад, які мають доплату за інклюзивні групи, а при великій кількості дітей з ООП в закладі – ввести посаду заступника директора (вихователя-методиста), який би відповідав за роботу інклюзивних та спеціальних груп в закладі.

р.ІІІ п.3

«вчителі спеціальної освіти» замінити на «педагоги спеціальної освіти». Вчитель спеціальної освіти входить до штатного розпису ЗДО.

Зазвичай це педагоги, які працюють за договором, вони не є у штаті ЗДО! **КАТАСТРОФІЧНО** не вистачає таких працівників!!! Педагоги, які проводять корекційно-розвиткові заняття по договору, не хочуть **ТАК** працювати. За одне заняття він отримає в закладі 100 грн, коли приватне заняття 300-500 грн. Кількість дітей з ООП зростає, а послуг надавати немає кому!!!

Пропозиція. Певна кількість годин корекційних занять має відповідати ставці корекційного педагога. Наприклад, 20 год корекційно-розвиткових занять – тоді вводиться ставка вчителя-логопеда (або іншого корекційного педагога), **який буде у штаті закладу**. Такий педагог буде мати певні права (відпустку 56 днів, оплату за лікарняне, виплату оздоровчих). Це буде своєрідна мотивація педагогу прийти працювати у державний заклад.

р.ІV п.2

Команда супроводу проводить спостереження за дитиною з ООП, зокрема за **потреби за місцем її проживання (перебування)**.

Як вихователь зможе це зробити в робочий час? І не

1.Не враховано

Недоцільно всіх перераховувати, оскільки вони входять до категорії педагоги. Керівник визначає у наказі перелік осіб, які входять до Команди супроводу.

2.Не враховано

Не є предметом правового регулювання цього Положення

3.Не враховано

Назва посади відповідає назві, визначеній Законом України “Про дошкільну освіту”

4.Враховано

Редакційно вилучено

<p>тільки вихователь, а й усі педагоги. Рекомендую вилучити «за потреби за місцем її проживання (перебування).</p> <p>р.V п.1 Команда супроводу переглядає ІПР тричі на навчальний рік. 1 жовтня проводиться засідання команди супроводу та затверджується ІПР, а перегляд ІПР здійснюється (через 3 місяці) 1 січня, 1 квітня. А в травні на підсумковому засіданні підводяться підсумки роботи за навчальний рік. Тому переглядається ІПР лише 2 рази!!! Чи зараз робиться перегляд черед 2 місяці??? Тоді кількість засідань, написання протоколів, внесення змін в електронну систему ще збільшиться!!!</p> <p>р.V п.5 Які саме питання організації освітнього процесу для дитини з ООП відповідно до індивідуальної програми розвитку розглядаються на педраді? Зазвичай на педраді виносилися питання щодо організації інклюзивної освіти, реалізації технологій класного менеджменту, сенсорної інтеграції тощо. Але не торкалися питань відповідно ІПР. Тому краще прописати які саме питання виносяться на педраду, або вилучити «до індивідуальної програми розвитку».</p>	<p>5. Не враховано Зазначена норма визначена пунктом 6 Порядку організації інклюзивного навчання в закладах дошкільної освіти, який затверджений постановою КМУ. Положення про Команду супроводу відповідно до ЗУ “Про дошкільну освіту” буде затверджено наказом МОН, яким неможливо внести зміни до постанови КМУ.</p> <p>6. Враховано Редакційно вилучено</p>
<p>Ольга Чепак ЗДО (ясла-садок) комбінованого типу № 1 «КАЛИНКА» м. Ковеля</p> <p>2. До складу Команди супроводу дитини з особливими освітніми потребами можуть входити: директор або вихователь-методист; вихователі, які безпосередньо працюють з дитиною з особливими освітніми потребами; асистент вихователя; практичний психолог; соціальний педагог; фахівець (консультант) інклюзивно-ресурсного центру; <u>батьки (один з батьків) дитини</u> з особливими освітніми потребами; педагоги, які здобули вищу освіту за спеціальностями “Спеціальна освіта” (для осіб, які здобували вищу освіту до набрання чинності</p> <p>До переліку додати музичного керівника та інструктора з фізкультури, які безпосередньо працюють з дітьми. Педагогів за спеціальністю “Спеціальна освіта” немає. Корекційні години не проводяться через відсутність кадрів. Оплата години корекційних умовно 100 грн. Оплата логопеда чи дефектолога приватно 300грн. Для забезпечення повноцінної 5процесу дітьми з ООП корекційні педагоги мають бути в штаті закладу.</p> <p>Соціальний педагог: інформує батьків дитини з особливими освітніми потребами про мережу закладів позашкільної освіти, сприяє залученню її до участі в гуртках, секціях з урахуванням потреб та можливостей дитини з</p>	<p>1. Не враховано Недоцільно всіх перераховувати, вони входять до категорії педагоги. Керівник визначає у наказі перелік осіб, які входять до Команди супроводу.</p> <p>2. Не враховано Відповідно до частини 2 статті 6 Закону України "Про позашкільну освіту " позашкільна освіта може здобуватися одночасно із</p>

<p>особливими освітніми потребами; Діти ЗДО позашкільні заклади не відвідують, а додаткові заняття для дітей за бажанням батьки організують самостійно.</p> <p>«Вчителі спеціальної освіти» замінити на «педагоги»</p> <p>«Фахівець (консультант) інклюзивно-ресурсного центру здійснює системний кваліфікований супровід дитини з особливими освітніми потребами» вилучити.</p> <p>IV. Формування Команди супроводу Команда супроводу впродовж місяця, проводить: 2) спостереження за дитиною з особливими освітніми потребами, зокрема за потреби за місцем її проживання (перебування); Робота команди супроводу здійснюється в межах робочого часу. Покидати робоче місце та дітей і спостерігати за місцем проживання за дитиною з ООП?</p> <p>V. Порядок розроблення Командою супроводу індивідуальної програми розвитку</p> <p>6. Питання організації освітнього брощесу для дитини з особливими освітніми потребами відповідно до індивідуальної програми розвитку розглядається педагогічною радою закладу освіти.</p> <p>Всі питання організації освітнього брощесу затверджуються педрадою в серпні. Протягом вересня ведеться спостереження за дітьми ООП. Які питання розглядати і коли, чи це розуміти як вивчення стану організації.</p>	<p>здобуттям дошкільної, повної загальної середньої та професійної освіти.</p> <p>3. Не враховано Назва посади відповідає назві, визначеній Законом України “Про дошкільну освіту”</p> <p>4. Не враховано Відповідно до Положення про інклюзивно-ресурсний центр фахівці центру здійснюють психолого-педагогічний супровід дітей з ООП.</p> <p>5.Враховано Редакційно вилучено</p> <p>6. Враховано Редакційно вилучено</p>
<p>Zelinskaya Irina <zelinskayairina.val@gmail.com> Прочитавши проєкт Положення про команду супроводу дітей з ООП в ЗДО, на мою думку, виникає питання щодо необхідності проведення спостереження членами КС протягом місяця за дитиною з ООП перед написанням ППР у поточному навчальному році у випадку, коли дитина навчалася у ЗДО в інклюзивній групі в попередньому навчальному році (члени КС не міняються, дитина з ООП постійно відвідує ЗДО) чи відразу розробляти ППР на поточний навчальний рік</p>	<p>1. Враховано частково Зазначу норму викладено в наступній редакції: “в термін від двох тижнів до місяця”</p>
<p>Вікторія СІТЧЕНКО, заступник начальника відділу освіти Люботинської міської ради Харківської обл. Відповідно до Постанови КМУ від 21 липня 2021 р. № 765 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами» внесено зміни до Положення про інклюзивно-ресурсний центр, який затверджений постановою КМУ від 12 липня 2017 р. № 545, а саме: «У тексті Положення крім абзацу</p>	<p>1. Не враховано В Законі України “Про дошкільну освіту” вжито термін “дитина з особливими освітніми потребами”</p>

другого пункту 2, абзацу першого пункту 4, абзацу першого пункту 7, абзацу другого пункту 10, слово “дитина” в усіх відмінках і формах числа замінено словом “особа” у відповідному відмінку і числі». Тобто, відбулась зміна терміну «дитина з особливими освітніми потребами» на термін «особа з особливими освітніми потребами». Зважаючи на це, доцільно було б у тексті проекту використовувати новий термін: «особа з особливими освітніми потребами», бо такі терміни повинні бути однаковими у всіх нормативних документах, що стосується інклюзивної освіти. Тим більше, що у ч.І проекту зазначено: «інші терміни вживаються у значеннях, наведених в Законах України “Про освіту”, “Про дошкільну освіту” та інших нормативно-правових актах у сфері освіти».

У ч.ІV проекту «Порядок функціонування Команди супроводу» у п.2 зазначено: «Засідання Команди супроводу за потреби проводяться в режимі онлайн та/або у змішаному очно-дистанційному форматі». І цей пункт я вважаю абсолютно правильним в умовах сьогодення. Але у тій же частині IV у п. 4. Зазначено: «Рішення засідання Команди супроводу оформляється протоколом, який веде секретар засідання. Протокол засідання підписується головою, секретарем та всіма членами засідання». Якщо частина осіб, які входять до Команди супроводу долучились до засідання онлайн (наприклад, на момент проведення засідання перебувають в іншому місті або в укритті під час повітряної тривоги), то фізично ніяк не зможуть підписати протокол засідання. Тому пропоную змінити цей пункт на такий: «Рішення засідання Команди супроводу оформляється протоколом, який веде секретар засідання. Протокол засідання підписується головою та секретарем засідання».

2. Не враховано

Підписи мають бути всіх членів Команди супроводу, оскільки кожен член несе персональну відповідальність.

Пропозиції Інституту спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України

І.2. адаптація змісту освітньої програми (далі – адаптація) – зміна методів і способів навчання з урахуванням індивідуальних потреб дитини з особливими освітніми потребами без зміни програмового змісту, загального обсягу навчального навантаження та очікуваних результатів навчання;

пропозиція:

Адаптація освітнього процесу – це добір стратегій, в тому числі методів, засобів, що допомагають дитині з ООП засвоювати ті самі обсяги знань, той самий програмний матеріал, що і інші діти.

У визначенні йдеться не про адаптацію **освітньої програми**, а про адаптацію освітнього процесу.

У Висновку ІРЦ використовується термін «адаптація/модифікація освітньої програми/навчальних предметів», проте «адаптація змісту освітньої програми»

Враховано частково

Зазначену норму викладено у наступній редакції: “адаптація змісту освітньої програми (далі – адаптація) – зміна методів і **засобів** навчання з урахуванням індивідуальних потреб дитини з особливими освітніми потребами без зміни програмового змісту, загального обсягу навчального навантаження та очікуваних результатів навчання”

<p>не використовується, оскільки «програмовий зміст не змінюється».</p> <p>У дидактиці немає способів навчання, є засоби.</p>	
<p>I.2. оцінка потреби дитини в наданні підтримки – процес визначення потреби дитини в наданні їй додаткової підтримки під час освітнього процесу.</p> <p>пропозиція: оцінка потреби дитини в наданні підтримки – визначення обсягу та змісту (рівня) додаткової допомоги дитині з ООП в освітньому процесі</p> <p>Пояснення дублює сам термін. Немає сенсу зазначати, що оцінка – процес, це очевидно.</p>	<p>Враховано частково Зазначену норму викладено у наступній редакції: “I.2. оцінка потреби дитини в наданні підтримки – визначення потреби дитини в наданні їй додаткової підтримки під час освітнього процесу”</p>
<p>II.1. Основними принципами діяльності Команди супроводу є:</p> <p>повага до дитини з особливими освітніми потребами та сприйняття її індивідуальних особливостей розвитку;</p> <p>пропозиція: повага до всіх дітей незалежно від наявності або відсутності особливих освітніх потреб, врахування індивідуальних особливостей розвитку кожної дитини;</p> <p>Повага має бути до всіх. Індивідуальні особливості треба не сприймати (як це сприймати? зором, слухом, тактильно?), а приймати, враховувати тощо</p> <p>дотримання найкращих інтересів дитини з особливими освітніми потребами;</p> <p>пропозиція: діяльність в інтересах дитини з особливими освітніми потребами;</p> <p>командний підхід;</p> <p>пропозиція: діяльність в команді;</p> <p>Підхід не може бути принципом.</p> <p>конфіденційність та дотримання етичних принципів;</p> <p>пропозиція: конфіденційність та дотримання етичних норм;</p> <p>Принципом не може бути дотримання принципу.</p>	<p>Враховано Зазначені норми викладено у наступній редакції: “повага до всіх дітей незалежно від наявності або відсутності особливих освітніх потреб, врахування індивідуальних особливостей розвитку кожної дитини; діяльність в інтересах дитини з особливими освітніми потребами; діяльність в команді; конфіденційність та дотримання етичних норм;”</p>
<p>II.2. створення належних умов для інтеграції дітей з особливими освітніми потребами в освітнє середовище;</p> <p>пропозиція: Створення сприятливого освітнього середовища для соціальної інтеграції дитини з ООП.</p> <p>Освітнє середовище – сукупність зовнішніх умов (фізичних, соціальних тощо). В них дитину не можна інтегрувати.</p>	<p>Враховано Зазначену норму викладено у наступній редакції: “створення сприятливого освітнього середовища для соціальної інтеграції дитини з особливими освітніми потребами”</p>
<p>III.3. асистент вихователя: асистує вихователю під час освітнього процесу;</p> <p>пропозиція: Додати: бере участь у доборі методів і засобів навчання; розробляє разом з вихователем дидактичні матеріали; різними психолого-педагогічними засобами створює сприятливий психологічний клімат у дитячому колективі;</p> <p>Із слів «асистує вихователю» не зрозуміло що саме має робити асистент.</p>	<p>Враховано частково Зазначену норму викладено у наступній редакції: “взаємодіє з вихователем під час освітнього процесу;”</p>

<p>Ш.3. батьки дитини з особливими освітніми потребами: інформують про дитину (особливості психофізичного розвитку, сильні сторони, спосіб навчання, успіхи, труднощі під час виконання завдань тощо); пропозиція: У складі команди супроводу визначають індивідуальні особливості дитини, особливі потреби, добирають способи їх задоволення, розробляють стратегії впливу та беруть участь в їх реалізації. Суперечлива позиція щодо того, яку саме і в якому обсязі інформацію зобов'язані надати батьки.</p>	<p>Враховано частково Зазначену норму викладено у наступній редакції: “у складі КС розробляють індивідуальну програму розвитку та беруть участь у її реалізації” Редакційно вилучено: “беруть участь у роботі Команди супроводу, зокрема залучаються до розроблення індивідуальної програми розвитку; беруть участь у реалізації індивідуальної програми розвитку;”</p>
---	---

**В.о. генерального директора
директорату дошкільної
та інклюзивної освіти**

Алевтина ЛОТОЦЬКА